

[Slebsager.]

Tale om nogen som helst Deltagelse fra Statens Side, men derimod om, hvordan man ved Støtte fra privat Side kunde naa en Nyordning af Privatbankens Forhold. Saadanne Forhandlinger var det min selvfølgelig Pligt at yde Bistand til, naar det ønskedes fra Bankens Side. Det Kursfald i Bankens Aktier, der fandt Sted Onsdag den 26., gjorde Forholdene akutte og gjorde det nødvendigt, at der saa hurtigt som muligt blev truffet en Ordning, og der fandt da om Aftenen den 26. et Møde Sted i Handelsministeriet, hvori deltog Repræsentanter fra Nationalbanken, Handelsbanken, Landmandsbanken og selvfølgelig fra Privatbanken, Bankspektøren og Embedsmænd fra Ministeriet. Ogsaa her udtalte jeg, at jeg kun deltog i Egenskab af Formidleren, og at Staten ikke kunde deltage i en Nyordning, ud over at Landmandsbanken muligt kunde gaa med til Aktietegning paa Linie med Handelsbanken, dersom Landmandsbankens Bankraad og Direktion ansaa det for ønskeligt og bankmæssig forsvarligt, og under de første Timers Forhandling om Sagen var der overhovedet ikke Tale om direkte Deltagelse fra Statens Side. For at skabe solid Basis for en Nyordning var man fra alle Sider klar over det ønskelige i at faa de tre store Engagementer, Aarhus Oliefabrik, Oversøisk Compagnie og Kroghs Tobaksfabrikker, der i saa høj Grad havde bidraget til at skabe Uro om Privatbanken, løst ud fra denne, og forskellige Forslag i saa Henseende var fremme, uden at der fandtes Mulighed for, at man kunde samles om dem.

Saa var det, at Skibsreder A. P. Møller foreslog, at Staten i Stedet for at lade Landmandsbanken gaa med til Tegning af ny Aktiekapital skulde lade Afviklingskassen overtage de tre store Engagementer, og at den nye Aktiekapital saa skulde tegnes af Nationalbanken, Handelsbanken og de Tietgen'ske Selskaber. Dette Forslag kom frem i en sen Nattetime mellem Onsdag den 26. og Torsdag den 27., og indtil dette Tidspunkt havde der overhovedet ikke været Tale om Statens Deltagelse.

Forskellige Bladudtalelser gaar ud paa, at jeg sluttede mig til dette Forslag og anbefalede det. Det er urigtigt. Alle Mødedeltagerne vil kunne bekræfte, at jeg tværtimod gav Udtryk for stærke reelle Betænkeligheder og gav Udtryk for de politiske Vanskeligheder, der vilde knytte sig til et saadant Forslag, men da man fra alle Sider samlede sig om Forslaget som det eneste,

hvorved man kunde hindre Bankens Lukning, erklærede jeg mig til sidst villig til at forelægge det for Ministeriet.

Jeg bemærker, at det, som det i den Situation drejede sig om, var at hindre Bankens Lukning, idet man fra alle Sider — kun en enkelt, Hr. A. P. Møller, havde en noget afvigende Opfattelse — hævdede, at dersom Banken først blev lukket, blev den ikke lukket op igen. Det var altsaa Bankens Lukning og den Likvidation, som man fra alle Sider ansaa som Lukningens absolutte Følge, det gjaldt om at hindre, og staaende overfor denne sidste og, som Forholdene laa, eneste Udvej til at hindre Lukningen erklærede jeg mig villig til at forelægge Sagen for Ministeriet, men jeg gav intet Løfte om Forslagets Gennemførelse, jeg lovede end ikke at anbefale det.

At jeg ved nærmere Overvejelse af hele Situationen om Morgen den 27., inden jeg gik til Statsministeren og Ministermødet med det, besluttede mig til at anbefale det, er en Sag for sig. Ministeriets Stilling er kendt, og straks efter Ministermødet om Eftermiddagen gav jeg telefonisk Meddelelse til Privatbanken og de øvrige Banker om Ministeriets Stilling.

Det er derfor ogsaa urigtigt, naar visse Blade ligesom ogsaa det ærede Medlem Hr. Stauning vil give det Udseende af, at jeg gennem et Par Døgn skulde have siddet og forhandlet om Statens Støtte, givende Privatbankens og andre Bankers Ledelse den Tro, at Ministeriet var rede til at træde i Forhandling om en Hjælpeaktion fra Statens Side. Det er urigtigt. Forholdet er det, at Forslaget om Statsstøtte kom frem fra anden Side Natten mellem Onsdag og Torsdag. Jeg fremhævede store Betænkeligheder ved Forslaget, men lovede til sidst, da man fra alle Sider ansaa Forslaget for at være det eneste, der kunde hindre Lukning af Banken, at forelægge det for Ministeriet. Bankerne blev Torsdag Eftermiddag gjort bekendt med Ministeriets Stilling, inden man samledes til Bankraadmøde i Handelsbanken, og inden man samledes til Repræsentantskabsmødet i Nationalbanken om Aftenen den 26.

Naar jeg besluttede mig til at anbefale Forslaget om de tre Engagementers Overførelse til Afviklingskassen, skønt jeg ikke havde givet noget Løfte derom, var Aarsagen dertil den, at Sammenbrud og Likvidation af en Storbank i den nuværende Situation, da vi efter en haard Krise i Erhvervslivet staaer overfor en Opgang, efter min Opfattelse vilde have en overmaade skadelig Indflydelse paa hele Erhvervslivets Stilling og svække